

СПОМЕН ЗА ДИМИТЪР ДОБРЕВ

От многогодишната дружба, която ме свързва с ДИМИТЪР ДОБРЕВ, най-ярки спомени ми остави лятото на 1970 г., когато бяхме заедно в Ню Йорк и имахме възможността да се виждаме почти всеки ден. Аз работех като програмист в Изчислителния център на ООН, а ДОБРЕВ беше на специализация в Курантовия институт на Ню-Йоркския университет. По това време това бе един от петте института към Департамента по математика на университета, основан бе заради самия РИХАРД КУРАНТ, който преди войната е бил заставен от нацистите да напусне Германия и да се засели в САЩ и който през 1970 г., макар и доста възрастен, продължаваше да бъде негов ръководител. ДОБРЕВ бе във възторг и от самия институт като материална база с добри условия за работа, и от хората в него, които му оказаха много радушен прием. В задълженията му влизаше работа със студенти от горните курсове и аспиранти – по 2-3 часа консултации дневно, останалото време бе напълно на негово разположение.

Едно от личните качества, с което ДОБРЕВ ме поразил, бе изключително широкият му спектър от интереси – както научни, така и общокултурни. Той естествено посещаваше някои семинари в института, които по негова преценка бяха на много високо научно ниво, използваше възможностите, които му даваше компютърната мрежа (в България тогава още не бяхме виждали терминал), но намираще време и за много други неща. След работа посещаваше знаменитите лекции по физика на РИЧАРД ФАЙНМАН, които дълго време се издаваха като бестселъри и които възпитаваша у слушателите нов философски подход към физическите науки. С ДОБРЕВ бе удоволствие да се посещават многобройните Ню-Йоркски музеи. Той обичаше изкуството и историята, можеше много да каже за прочутите колекции на музея „Метрополитен“, за картините в музея „Гугенхайм“ или в Музея за модерно изкуство. Интересуваше се от временните изложби, от годишнините на различни събития, които американците особено умеят да отбелязват, от културните празници, които в Ню Йорк бяха много.

ДИМИТЪР ДОБРЕВ бе един пословично честен и възискателен към себе си човек. Както в науката, така и в ежедневието той не си позволяваше никакви компромиси със своята съвест. Това бе негово разбиране на живота и за него бе неестествено да се отклони от принципите си – нещо, което понякога му създаваше трудности с хората, които търсеха незаслужени повишения или облаги. Тази вътрешна строгост и възискателност не му пречеше да бъде внимателен към всеки, да изслушва и да вниква в позицията на събеседника си, да помогне от сърце, когато е необходимо. У него имаше много от тези положителни морални качества, които трудните военни и следвоенни години възпитаваша у неговото поколение и които за съжаление все повече отсъстваха в следващите поколения. Той бе искрен приятел, честен и културен човек, учен с висока професионална квалификация и възискателност, една от най-ярките личности в историята на българската информатика.

Веселин Спиридонов □